

5. k

Uitgewerkte Recepten,

TEN GEBRUIKE BLI

Opwijrda's Recepteerkunst,

DOOR

H. J. SPITZEN Jr.

Apotheker te Breda.

(Tweede honderdtal.)

Tweede, met het oog op de Pharm. Nederl., herziene druk.

AMSTERDAM. — D. B. CENTEN.

1891.

Mitglieder des Vereins

1911

Uitgewerkte Recepten.

OPWIJZDA'S DRUKKERIJ — DIEREN.

Uitgewerkte Recepten,

TEN GEBRUIKE BIJ

Opwijrda's Recepteerkunst,

DOOR

H. J. SPITZEN Jr.

Apotheker te Breda.

(Tweede honderdtal.)

Tweede, met het oog op de Pharm. Nederl., herziene druk.

AMSTERDAM. — D. B. CENTEN.

1891.

Uitgewerkte Recepten.

H. J. SPITZEN

Uitgewerkte Recepten.

OPWIJEDA'S DRUKKERIJ — DIEREN.

Uitgewerkte Recepten,

TEN GEBRUIKE BIJ

Opwijrda's Recepteerkunst,

DOOR

H. J. SPITZEN Jr.

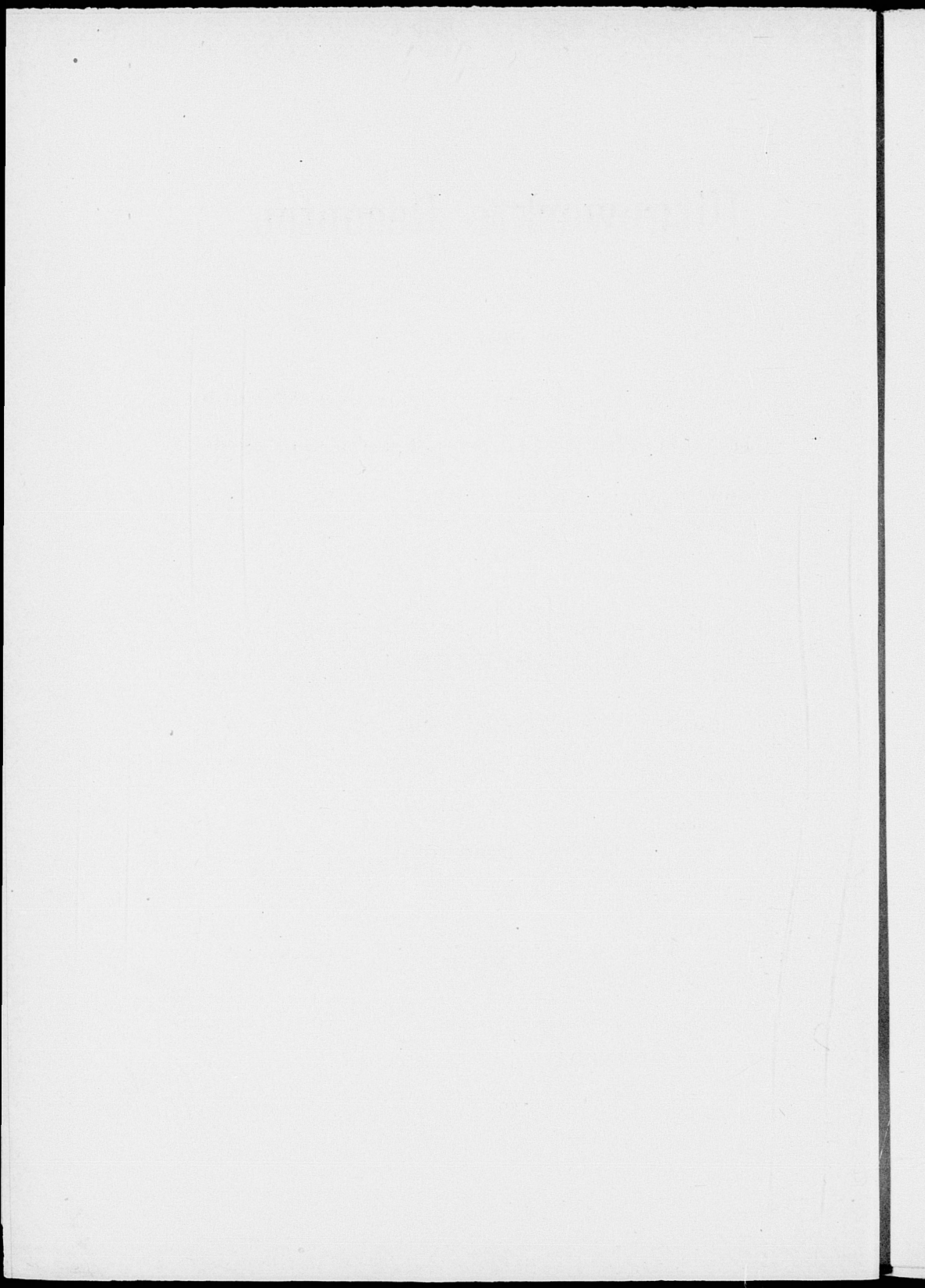
Apotheker te Breda.

(Tweede honderdtal.)

Tweede, met het oog op de Pharm. Nederl., herziene druk.

AMSTERDAM. — D. B. CENTEN.

1891.

De bijval, dien het **Eerste Honderdtal Recepten** vond, moedigde mij aan, om het spoedig door een **Tweede Honderdtal** te doen volgen.

S.

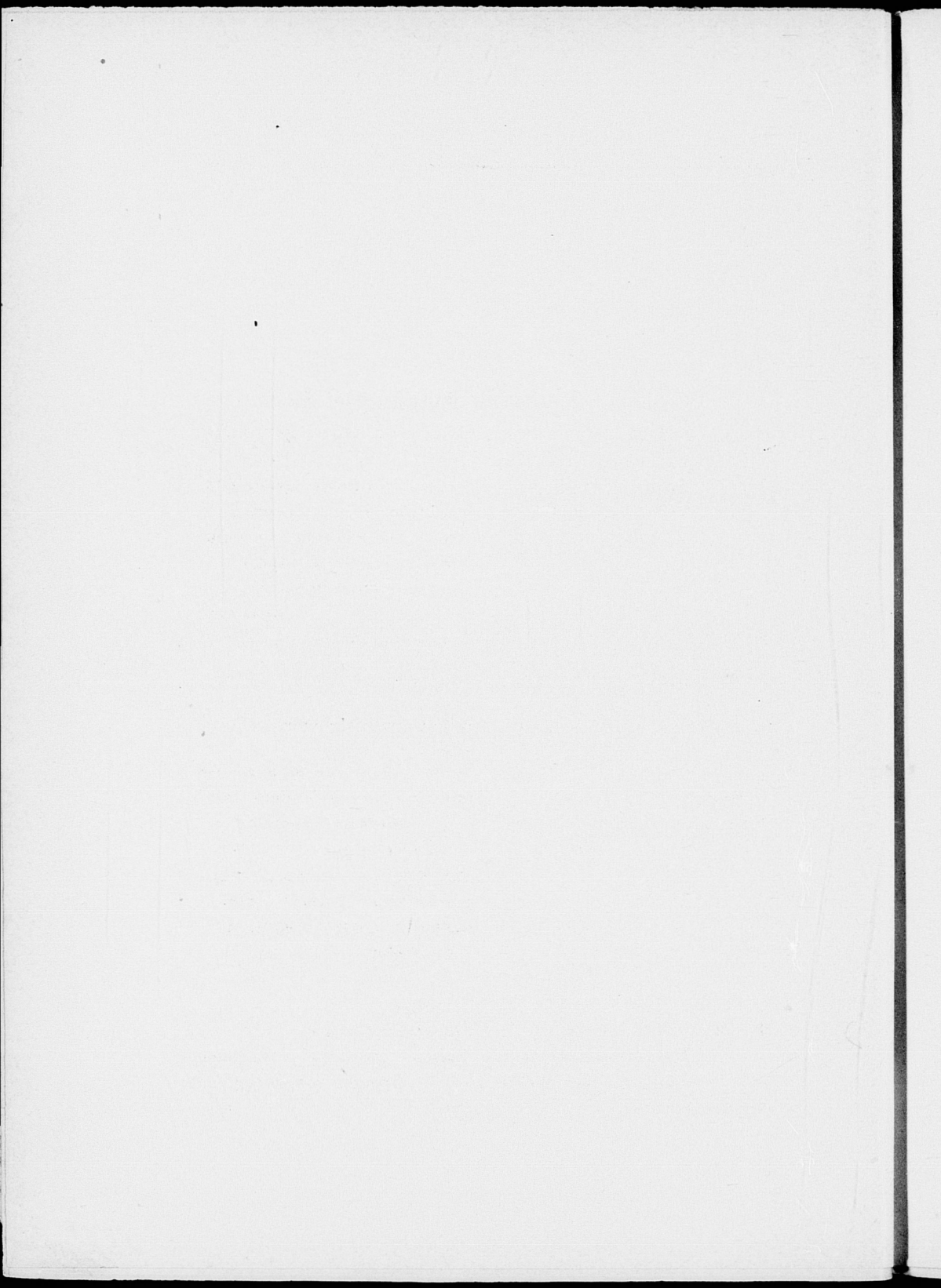

Bij dezen tweeden druk heb ik bereidingswijzen, nomenclatuur, doses enz. gewijzigd in overeenstemming met de 3^e Pharmac. Moge ook deze uitgave gunstig worden ontvangen!

Augustus 1891.

S.

---

1. ℞: Salicyl. natr. 6,0.
Aq. dest. 150,0.
Sirup. aurant. q. s.
ad grat. sap.
S. a. h. c.

Recipe :
Salicylatis natrici grammata
sex,
Aquae destillatae grammata
centum et quinquaginta,
Sirupi aurantium quantum
sufficit ad gratum saporem.
Signetur: alternis horis
cochlear.

(Om het andere uur een
lepel.)

— — —
Gratus = aangenaam.
Sapor = smaak.
Sufficit = 3e pers. sing. praes.
indic. act. van sufficio, suf-
feci, suffectum, sufficere =
voldoende zijn
Signetur = 3e pers. sing.
praes. conj. pass. v. signo,
signavi, signatum, signare =
teekenen.

2. ℞: Mann. calabr.
Pulp. tamar. āā 15,0,
Solv. aq. ferv. 200,0;
2e Honderdtal.

Recipe:
Mannae calabrinae,
Pulpae tamarindorum ana
gramm. quindecim.

adde:
 Tinct. rhei aq. 10,0,
 Sir. rub. id. 25,5.

Solve aquae fervidae gramma-
 tibus ducentis.

adde:
 Tincturae rhei aquosae gramm.
 decem,
 Sirupi rubi idaei gramm.
 quinque et viginti.

— — —
 't Zuur van de pulpa maakt
 uit den carb. natr. van de
 tinct. koolzuur vrij. Zie no.
 2. (1e Honderdt.) Zie verder
 Opw. Rec. § 36.

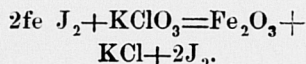
Solve = 2e p. sing. imp. v.
 solvo, solvi, solutum, solvere
 = oplossen.

Adde = dezelfde vorm van
 addo, addidi, additum, addere
 = toevoegen.

3. R: Chlorat. kal. 2,500,
 Sir. iod. ferr. 15,0,
 Aq. dest. 100,0.
 S. o. 3 h. c. p.

Recipe:
 Chloratis kalici gramm. duo
 et dimidium,
 Sirupi iodeti ferrosi gramm.
 quindecim,
 Aqua destillatae gramm. cen-
 tum.
 Signetur: omni trihorio coch-
 lear parvum.

— — —
 Men dient den arts op de
 gevaarlijkheid van een derge-
 lijk recept te wijzen: er heeft
 hier ontleding plaats volgens
 de formule:

Het mengsel neemt dan ook eene donkerbruine kleur aan (vrij jodium) en zet een bruin bezinksel af (ijzer-oxyde).

— —
Recipe:

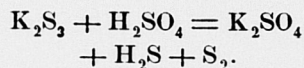
4. R:	Infus. quass. 180,0,	Infusionis quassiae gramm.
	Citr. ferr.	centum et octoginta,
	ammon. 6,0,	Citratis ferro-ammoniacalis
	Acid. phosphor. 4,0,	gramm. sex,
	Sir. simpl. 25,0.	Acidi phosphorici gramm. qua-
		tuor,
		Sirupi simplicis gramm. quin-
		que et viginti.

— —
Bij vermenging van de oplossing van citr. ferr. amm. met het zuur, ontstaat er een geelwit praecipitaat van phosphas ferricus.

— —
Recipe:

5. R:	Trisulf. kal.	Trisulfureti kalici puri
	pur. 0,500,	gramma dimidium,
	Acid. sulf.	Acidi sulfurici diluti gram-
	dil. 10,0,	mata decem,
	Aq. menth.	Aquaementhae crispae gramm.
	cr. 150,0.	centum et quinquaginta.

Er ontstaat hier ontwikke-
ling van zwavelwaterstof be-
nevens een neerslag van
zwavel:

Recipe :

6. R: Extr. graminis,
 „ trit. rep. āā 5ij,
 Sulf. chin. bas.
 gr. X,
 Aq. ferv. 3 Vj

Extracti graminis,
 „ tritici repentis, ana
 drachmas duas,
 Sulfatis chinici basici grana
 decem,
 Aquae fervidae uncias sex.

Extr. gram. = extr. trit. rep.
 Zie n°. 24. (1e Honderdt.)

Recipe :

7. R: Bicarb. natr. 4,0,
 Aq. meliss. 150,0,
 Tinct. acid. arom. 6,0,
 Sir. rhoead. 45,0.

Bicarbonatis natrici grammata
 quatuor,
 Aquae melissae gramm. cen-
 tum et quinquaginta,
 Tincturae acidae aromaticae
 gramm. sex,
 Sirupi rhoeados gramm. quin-
 que et quadraginta.

Het zuur van de tinct. zal
 uit den bicarb. koolzuur vrij
 maken.

Tinct. acid. arom.:

Cort. cinnam.
 Rad. zingib. āā 5,
 Acid. sulf. 10,
 Spir. dil. 90.

Recipe :

8. R: Iod. kal. ʒ i β
 Aq. cort. citr. 3 iij

Iodeti kalici scrupulum unum
 et dimidium.

Misce = 2. pers. sing. imp.
v. misceo, miscui, mixtum,
miscere = mengen.

Detur = 3e pers. sing. praes.
conj. pass. van do, dedi, datum,
dare = geven.

Modus = wijze.

Dictus = part. pass. v. dico,
dixi, dictum, dicere = zeggen.

Utendum = gerund. v. utor,
usus sum, uti = gebruiken.

— — —
Recipe:

10. B: Antipyr. 6,0,
Aq. destill. 200,0,
Acid. hydr. dil. 3,0,
Spir. nitr. dulc. 20,0.
S. o. $\frac{1}{4}$ h. c. p.

Antipyrini gramm. sex,
Aquae destillatae gramm. du-
centa,
Acidi hydrochlorici diluti
gramm. tria,
Spiritus nitri dulcis gramm.
viginti.

Signetur: Omni quadrante
horae cochlear parvum.

— — —
Hierbij heeft vorming plaats
van giftig, groen, isonitroso-
antipyrinum.

— — —
Recipe:

11. B: Myrrh. in pulv. sublt.
red. 6,0.
Carb. kalie. 3,0,
Spir. myrist. 24,0,
Sacch. alb. 6,0,
Aq. rosar. 400,0.
Huic mixt. adde sol. e:
Sulf. ferr. 2,500,

Myrrhae in pulverem subtilem
redactae gramm. sex,
Carbonatis kalieci gramm. tria.
Spiritus myristici gramm.
viginti et quatuor,
Sacchari albi gramm. sex.
Aquae rosarum gramm. qua-
dringenta.

n aq. rosar. 32,0,
 et agit. don. mixt. aequab.
 form. sit.
 S. 8 d. d. c.
 (Mixt. Griffithii.)

Huic mixturae adde solutionem e:

Sulfatis ferrosi grammatibus
 duobus et dimidio
 in aquae rosarum grammati-
 bus triginta et duobus,
 et agita donec mixtura aequa-
 bilis formata sit.

Signetur: octies de die
 cochlear.

— — —
 Donec = totdat.

Aequabilis = gelijkma-
 tig.

Redactus = part. pass. v.
 redigo, redegis, redactum,
 redigere.

Agita = 2e p. sing. imp. v.
 agito, agitavi, agitatum, agi-
 tare = schudden, roeren.

— — —
 De carb. kalic. en sacch.
 oplossen in een deel aq. ros.;
 de myrrha emulgeeren met
 de rest water; vervolgens
 beide vloeistoffen mengen en
 eindelijk den spir. toevoegen.
 Bij dit mengsel voegt men
 dan de opl. van sulf. ferros.

Hierbij zal een praecipitaat ontstaan van carb. ferrosus. We krijgen dus eene groene schudmixtuur.

— — —

Stent = 3e pers. plur. praes.
conj. van sto, steti, statum,
stare = staan.

Tepidus = lauw.

Clausus = part. pass. v. claudo,
clausi, clausum, claudere =
sluiten.

Ambo = beide.

Het decoct. bekoeld gevoegd
bij de eerste colatuur.

Recipe:

14. R: Decoet. saleb e scr.
j. rad. parat. libr. β,
Sir. rub. id. ʒ β.

Decoeti saleb e scrupulo uno
radicis parati libram dimi-
diam.

Sirupi rubi idaei unciam
dimidiam.

Recipe:

15. R: Decoet. sarsap. $\frac{15^{\circ}}{150^{\circ}}$
Iodet. kalic. 7,500,
" hydrargyric. 0,150,
Muc. gumm. arab.
Sir. aurant. āā 25,0.
S. 4 d. d. c.

Decoeti sarsaparillae gram-
mata centum et quinquaginta
e grammatibus quindecim,
Iodeti kalici gramm. septem
et dimidium.

Iodeti hydrargyrici milligram-
mata centum et quinquaginta.
Mucilaginis gummi arabici,
Sirupi aurantiorum ana
gramm. viginti et quinque,
Sign. quater de die cochlear.

De rad. sarsap. worde eerst
24 uren gemacereerd en dan
gekookt of wel met kokend

16. R: Rad. serp. virg. $\bar{\text{v}}$ ij.
 Cont. inf. vas. claus.
 per $\frac{1}{4}$ hor. s. q. a.
 Col. unc. VI;
 adde:
 Acid. phosphor. off. $\bar{\text{v}}$ β ,
 Sir. ceras. $\bar{\text{v}}$ i.

water eerst murw gestampt
 en dan een uur lang gekookt.
 Iod. hydrargyric. lost op in
 Iodkalium-opl., tot eene
 kleurlooze vloeistof.
 Iod. hydrarg. max. dos.:
 0,015 p. d.; 0,050 d. d.

Recipe:

Radicis serpentariae virginiana
 anae drachmas duas.
 Contusis infunde vase clauso
 per quartam horam, sufficiente
 quantitate aquae.
 Colaturae unciarum sex
 adde:
 Acidi phosphorici officinalis
 semidrachmam,
 Sirupi cerasorum unciam
 unam.

Contusus = part. pass. van
 contundo: contudi, contusum,
 contundere = stampen kneu-
 zen.

Infunde = 2e pers. sing. im-
 per. van infundo, infundi, in-
 fusum, infundere.

Sirup. ceras. bereid als sir.
 rub. id. uit kersensap.

Recipe:

17. R: Cort cinnam.,
 Siliq. vanill. $\bar{\text{a}}$ 4,0.

Corticis cinnamomi.
 Siliquarum vanillae ana
 grammata quatuor.

Rudit. cont. inf.   Ruditer contusis infunde ad
 ad col. 200,0;   colaturam grammatum ducentum;
 adde: torum;
 Sir. mann.   30,0.   adde:
 Sirupi mannati gramm. tri-
    ginta.

— —
 Siliqua = peul.
 Ruditer (adverb.) = ruw.

— —
 Sir. mann.:
                  manna   3
                  sacchar.   16
                  aqua   12
 — —

Recipe:

Herbae salviae gramm. decem.
 Infunde sufficiente quantitate
 18. R: Herb. salviae   10,0.   aquae ad colaturam gramma-
 Inf. s. q. aq. ad col. 100,0;
 adde: tum centum;
 Spir. cochl.   10,0,   adde:
 Tinct. benzoës   5,0.   Spiritus cochleariae gramm.
 S. Coll. or.   decem,
                                 Tincturae benzoës gramm.
                                 quinque,
 Sign.: Collutio oris.

— —
 De colatuur koud voegen
 bij den eerst in de flesch ge-
 wogen spir. cochl. De tinct.
 worde 't laatst bijgevoegd, om
 de hars die zich afscheidt,
 fijner te verdeelen.

Tinct. benzoës:
                  Benzoë   1
                  Spir. fort.   5

19. ℞: Caric. sicc.
           consc. 15,0,
 Caragh. 4,0,
 Rad liquir. 15,0.
 M. F. l. a. dec.-
           inf. col. 250,0.
 Sir rhoead. 30,0.

Recipe:

Caricarum siccatarum conscis-
 sarum gramm. quindecim,
 Caragheen gramm. quatuor.
 Radicis liquiritiae gramm.
           quindecim,
 Misc. Fiat lege artis decocto-
 infusum colaturae grammatum
 ducentorum et quinquaginta.
 Sirupi rhoeados gramm. tri-
 ginta.

Carica = vijg.

Conscissus = part. pass. van
 conscindo, conscidi, conscis-
 sum, conscindere = snijden.
 Fiat = 3e pers. sing. praes.
 conj. van fio, factus sum,
 fieri = worden.

Caragheen is onverbuigbaar,
 evenals bijv. cacao, catechu,
 columbo (calumba), condu-
 rango, gummi, kino, rob,
 saleb.

De vijgen een kwartier ko-
 ken, de caragheen vijf minu-
 ten, en dan de rad. infun-
 deeren.

Recipe:

20. ℞: Vitell. ovi I,
           Ol. terebinth.
           rect. 100,0,

Vitellum ovi unius,
 Olei terebinthinae rectificati
 gramm centum.

Ol. lini	4,0,	Olei lini gramm. quatuor,
Acid. acetic.	15,0,	Acidi acetici gramm. quindecim,
Aq. rosar.	80,0.	Aquae rosarum gramm. octoginta.
M. D. S. ext.		Misce. Da. Signa: externe.

Roer den eidooier goed fijn, meng daarmee de ol. lini en bij gedeelten de ol. tereb.

Weeg in eene ruime flesch het zuur en 't water af, en voeg daarbij steeds schuddend en bij gedeelten, het mengsel uit den mortier.

Recipe:

21. R: As. foet. dep.		Asae foetidae depuratae,
Ammon. dep. āā	4,0.	Ammoniaci depurati ana gramm. quatuor.
Subig. c.		Subige cum
Vit. ov. ij.		Vitellis ovorum duorum.
Admisce		Admisce:
Aq. flor. samb. 250,0.		Aquae florum sambuci gramm. ducenta et quinquaginta.

Subige = 2e pers. sing. imper. v. subigo, subegi, subactum, subigere = bewerken.

De eidooier zou hier voor 't vormen der emulsie niet noodig zijn.

(Zie Opw. Rec. § 35.)

Acid. hydrochl. dil.:
 Acid. hydrochl. pur. 1
 Aq. dest. _____ 1

Recipe:

24. ℞: Sulf. atrop. 0,100,
 Aq. destill. 25,0,
 Carb. natr. 2,0.
 S. 2 d. d. gtt. ij in cyath.
 vin c. aq.

Sulfatis atropini centigram-
 mata decem,
 Aquae destillatae gramm. vi-
 ginti et quinque,
 Carbonatis natrici gramm. duo.
 Sign.: Bis de die guttas duas
 in cyatho vinario cum
 aqua.

(Een wijnglas water.)

Dit recept niet gereed te
 maken; er zal nl. door het
 koolzuur alcali een praecipi-
 taat ontstaan van atropinum.
 Sulf. atrop.: max. dos.:

0,001 p. d.; 0,003 d. d.

Recipe:

25. ℞: Antip. Kn.
 Aq. dest. āā 10,0.
 Agit. solv. et filtr.
 D. in lag. pil.
 S. abs. febr. adhib.
 mod. not.

Antipyrini Knorr,
 Aquae destillatae ana gramm.
 decem.
 Agitando solve et filtra.
 Detur in lagena pilulari.
 Sign.: absente febre adhiben-
 dum modo noto.

Absens = afwezig (van
 absum).

Adhibendum = gerund. v. ad-
 hibeo, adhibui, adhibitum,

26. R: Acid. tannic.,
 Iod. pur.
 Gall. ā 0,250,
 Aq. destill. 150,0.
 S. ext.

adhibere = aanwenden.

— —
 Recipe:

Acidi tannici,
 Iodii puri Gallici ana gramma
 quartum, (*)
 Aquae destillatae gramm. cen-
 tum et quinquaginta.

Sign.: externe,

In eene sterke oplossing van
 't looizuur het tot poeder ge-
 bracht Iodium oplossen, daarna
 met de rest water verdunnen.

(*) Grammaticaal juister:
 grammatis quartam
 (partem)

27. R: Iodoform. 0,500,
 Ol jec. as. 150,0,
 Ol. anis. gutt. X.
 D. S. 2 d. d. c. p.

— —
 Recipe:

Iodoformi gramma dimidium,
 Olei jecoris aselli gramm.
 centum et quinquaginta,
 Olei anisi guttas decem.
 D. S. bis de die cochlear
 parvum.

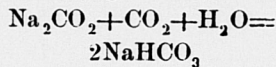
— —
 Iodoform lost in de ol. jec. op.

— —
 Recipe:

28. R: Carb. natric. 4,0,
 Acid. citric. 1,0,
 Aq. depur. 200,0,
 Sir. frang. 30,0.

Carbonatis natrici gramm.
 quatuor,
 Acidi citrici gramma unum,
 Aquae depuratae gramm.
 ducenta,
 Sirupi frangulae gramm.
 triginta.

Wanneer men de in weinig water opgeloste acid. citr. voegt bij den opgelosten carb. natr., heeft geen opbruising plaats, omdat het gevormde koolzuur door de overmaat van carb. wordt opgenomen onder vorming van bicarbonaat:

Sir frang:

cort. frang. 10

sacch. 60

met water tot 100 dln. sir.

Recipe:

29. R:	Acid. citr.	66,0,	Acidi citrici gramm. sex et sexaginta.
	Aq. fervid.	742,0,	Aquae fervidae gramm. septingenta et quadraginta duo.
	Magn. alb.	32,0,	Magnesiae albae gramm. duo et triginta.
	Sir. simpl.	150,0,	Sirupi simplicis gramm. centum et quinquaginta.
	Spir. citr.	15,0.	Spiritus citri gramm. decem.
	(Limonade purgatif)		
	Ph. Belg.		

Meng het zuur en het carb. samen en overgiet dan met 't heete water. Bijna alle koolzuur gaat hierbij dus verloren, terwijl citras magnesi-
cus in oplossing komt.

Den spirit. toevoegen na bekoeling.

26. R: Acid. tannic.,
 Iod. pur.
 Gall. ā 0,250,
 Aq. destill. 150,0.
 S. ext.

27. R: Iodoform. 0,500,
 Ol jec. as. 150,0,
 Ol. anis. gtt. X.
 D. S. 2 d. d. c. p.

28. R: Carb. natric. 4,0,
 Acid. citric. 1,0,
 Aq. depur. 200,0,
 Sir. frang. 30,0.

adhibere = aanwenden.

 Recipe:

Acidi tannici,
 Iodii puri Gallici ana gramma
 quartum, (*)
 Aquae destillatae gramm. cen-
 tum et quinquaginta.

Sign.: externe,

In eene sterke oplossing van
 't looizuur het tot poeder ge-
 bracht Iodium oplossen, daarna
 met de rest water verdunnen.

(*) Grammaticaal juister:
 grammatis quartam
 (partem)

 Recipe:

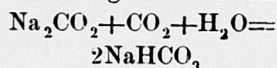
Iodoformi gramma dimidium,
 Olei jecoris aselli gramm.
 centum et quinquaginta,
 Olei anisi guttas decem.
 D. S. bis de die cochlear
 parvum.

 Iodoform lost in de ol. jec. op.

 Recipe:

Carbonatis natrici gramm.
 quatuor,
 Acidi citrici gramma unum,
 Aquae depuratae gramm.
 ducenta,
 Sirupi frangulae gramm.
 triginta.

Wanneer men de in weinig water opgeloste acid. citr. voegt bij den opgelosten carb. natr., heeft geen opbruising plaats, omdat het gevormde koolzuur door de overmaat van carb. wordt opgenomen onder vorming van bicarbonaat:

Sir frang:

cort. frang. 10

sacch. 60

met water tot 100 dln. sir.

Recipe:

29. B: Acid. citr.	66,0,	Acidi citrici gramm. sex et sexaginta.
Aq. fervid.	742,0,	Aquae fervidae gramm. septingenta et quadraginta duo.
Magn. alb.	32,0,	Magnesiae albae gramm. duo et triginta.
Sir. simpl.	150,0,	Sirupi simplicis gramm. centum et quinquaginta.
Spir. citr.	15,0.	Spiritus citri gramm. decem.
(Limonade purgatif)		
Ph. Belg.		

Meng het zuur en het carb. samen en overgiet dan met 't heete water. Bijna alle koolzuur gaat hierbij dus verloren, terwijl citras magneticus in oplossing komt.

Den spirit. toevoegen na bekoeling.

Sign.: si necessum est cochlear parvum.

Necessum — noodig,

Recipe:

33. ℞: Camph. 0,325,
Aeth. sulf. 15,0,
D. S, 0¹/₄ h. gtt. X.
in aq. min. aër.

Camphorae milligr. trecenta
et viginti et quinque,
Aetheris sulfurici gramm.
quindecim.

D. S. Omni quarta hora guttas decem in aqua minerali aërophora.

(Koolzuurhoudend mineraal water.)

(of: omni quarta (parte) horae.)

Recipe:

34. ℞: Codein. 0,250,
Aq. destill. 30,0,
Spir. ammon.
anis. 10,0,
S. 3 d. d. gtt. 10 in aq sacch.

Codeini gramma quartum,
Aquae destillatae gramm.
triginta,

Spiritus ammoniae anisati
gramm. decem,

Sign.: ter de die guttas decem
in aqua saccharata (suikerwater).

Dit recept is zeer goed gereed te maken. Vergelijk no. 33 en 54. (1e Honderdtal.)
Zie aanw. bij no. 26.

Recipe:

35. ℞: Chlor. Kalic. 3,0;
Acid. mur conc. 15,0.
D. in lag. gutt. c. ep. vitr.

Chloratis kalici gramm. tria.
Acidi muriatici concentrati
gramm. quindecim,

S. o. bih. gtt. 15 in
cerev.

Detur in lagena guttatoria
(droppelfleschje).
cum epistomio vitreo.
Sign.: omni bihorio guttas
quindecim in cerevisia.

— — —
Zoutzuur ontleedt chloraskal.
onder vorming van vrij chloor.

— — —
Recipe:

36. B: Extr. hyosc. spir. 1,0.
Tinct. valer. 5,0.
Aeth. c. spir. 20,0.

Extracti hyoscyami spirituosii
gramma unum.
Tincturae valerianae gramm.
quinque.
Aetheris cum spiritu gramm.
viginti.

— — —
't Extract afroeren met 2
gram water en dan 2 gram
Hofman minder nemen.

Stat!

37. Rep. gutt. noct. 2 h. m.
S. u. a. pp.

— — —
Statim!

Repetantur guttulae nocte
secundi hujus mensis praes-
criptae.
Signetur: ut ante.

— — —
Repetantur = 3e pers. plur.
praes. conj. pass. van repeto,
repetivi, repetitum, repetere
= herhalen.

Nocte = ablat. tempor v.
nox = nacht.

Praescriptus = part. pass. v.
praescribo, praescripsi,
praescriptum, praescribere.

38. R: Ol. croton. tigl. gtt.
XII.

P. rad. rhei,

Sap. medic. āā ʒ 1 β.

F. op aq. glycer. pil. XXIV
quas prob. obd. p. rad.
irid. flor. et in scat.
disp.

Recipe:

Olei crotonis tigllii guttas
duodecim.

Pulveris radices rhei,

Saponis medicati ana scrupu-
lum unum et dimidium.

Fiant ope aquae glycerinatae
pilulae viginti quatuor quas
probe obduce pulvere iridis
florentinae et in scatula dis-
pensa.

Obduce = 2e p. sing. imp. v.
obduco, obduxi, obductum
obducere = bedekken.

Dispensa = zelfde vorm v.
dispenso (regelm. Ie conj.)

Recipe:

39. R: Iodet. ferros. 4,0.

F. l. a. pil. LX.

Obduc. bals. tol.

Iodeti ferrosi gramm. quatuor.

Fiant lege artis pilulae sexa-
ginta.

Obducantur balsamo tolutano.

Iod. ferros. moet ex tempore
bereid worden.

$Fe + 2 J = fe J_2$.

't Atoom gewicht van ijzer
is 56; van Iodium 127, dus
56 ijzer + 254 Iood = 310
Iod. ferr. Voor 4 gram is dus

noodig $4 \times \frac{56}{310}$ gram ijzer

en $4 \times \frac{254}{310}$ gram iood of

0,720 gr. ijzer en 3,280 iood.

Men neme evenwel meer
ijzer b.v. een dubb. hoeveelh.
om oxydatie te voorkomen.

De bereiding als bij pil.
Blancard.

Als constituens is aan te
bevelen het mengsel, zooals
de Pharm. aangeeft.

40. R: Extr. opii,
Pulv. „ aa 1,500.
M. F. c. pulv. alie.
pil, XXX.
S. 4. d. d. p. i.

Recipe:

Extracti opii,
Pulveris „ ana gramm.
unum et dimidium.

Misce. Fiant cum pulvere ali-
cujus pilulae triginta.

Signentur: Quater de die
pilulam.

Men zou ook kunnen schrij-
ven c. pulv. aliquo.

Max. dosis:

Extr. Opii:

0,050 p. d.; 0,200 d. d.

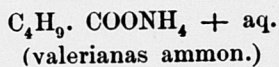
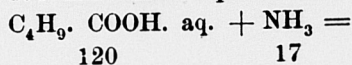
Pulv. opii:

0,100 p. d.; 0,400 d. d.

Hoewel afzonderlijk ieder
niet boven de max. dos. is,
dient men er om te denken,
dat 't extr. en het poederge-
lijksoortige werking hebben.

120 Dln. acid. val. eischen
 dus ter verzadiging 17 dln.
 ammonia, of, daar de ammon.
 liq. der Pharm. 10⁰/₀ bevat,
 170 dln. amm. liq. Ph. N.

Op 120 dln. zuur 170 dln.
 amm. liq., dus op 8 gram
 zuur 11¹/₃ gram. ammon.

— — —
 Doe het zuur en bijv. 10
 gram amm. liq. in een uit-
 dampchaaltje en druppel ver-
 der ammon. toe tot neutrale
 reactie, en damp op 't water-
 bad in tot droog. Met dit
 droge zout worden dan de
 pillen gemaakt.

— — —
 Consperge = 2e pers. sing.
 imper. van conspergo, cons-
 persi, conspersum, consper-
 gere = bestrooien.

43. B: Lupul. 5,0,
 Camph. 2,0.
 M. F. l. a. pil. X,
 Disp. in lag.

— — —
 Recipe:
 Lupulini gramm. quinque,
 Camphoræ gramm. duo.
 Misc. Fiant lege artis pilulae
 decem.
 Dispensentur in lagena.

— — —
 Wrijf eerst de kamfer met

44. R: Nitr. bismuth.
 bas. 5,0,
 Extr. chin.
 spiss. d. V. 6,0,
 M. F. pil. pond. 0,110,

behulp van spiritus fijn, meng met de lupuline en kneed zonder eenige toevoeging. Men verkrijgt zoo eene zeer goede massa.

Recipe:

Nitratis bismuthici basici
 gramm. quinque,
 Extracti chinae spissi DE VRIJ
 gramm. sex,
 Misc. Fiant pilulae ponderis
 milligrammatum centum et
 decem.

De massa zal zóó veel te vochtig zijn, men voege dus plantenpoeder toe en make er van 100 pillen, die dan evenwel zwaarder zullen zijn dan voorgeschreven is. (Opw. Rec. blz. 86, d.)

45. R: Acet. plumb. 0,200.
 P. Doveri 4,0,
 M. F. pil. CXX.

Recipe:

Acetatis plumbici milligramm.
 ducenta,
 Pulveris Doveri gramm. qua-
 tuor.
 Misc. Fiant pilulae centum et
 viginti.

De acet. plumb. oplossen in wat gedest. water, afmen- gen met een gedeelte succus liquir. De pulv. Doveri met

de rest succus gemengd, en dan onderling.

Indien men den acet. plumb. opgelost mengde met de pulv. Doveri, dan zou de sulf. kalic., daarin bevat, sulf. plumbicus neerslaan.

— — —
Pulv. Doveri:

p. opii,
„ ipecac. āā 1,
sulf. kalic. 8.

— — —
Recipe:

<p>46. B: Colophon. 4,0, Carb. natr. cr. 2,0. Oxyd. magnes. q. s. ut f. pil. LX.</p>	<p>Colophonii gramm. quatuor. Carbonatis natrici crystallisati gramm. duo. Oxydi magnesici quantum satis ut fiant pilulae sexaginta.</p>
---	--

— — —
Colophon. bestaat voor het grootste gedeelte uit colopholzuur, dat met den carb. natr. een zoogenaamde harszeep vormt.

Men wrijve dus beide stoffen onder elkaar fijn onder toevoeging van wat spiritus, knede goed en make dan massa met het oxyd. magnes.

— — —
Recipe:

<p>47. B: Mass. pil Cynogl. 0,200, P. rad. val. sylv. 4,0, Cast. canad. 1,0.</p>	<p>Massae pilularum Cynoglossi milligrammata ducenta, Pulveris radiceis valerianae</p>
---	--

M. F. pil. pond 0,100;
 consp. flor. liquir.
 D. in pyx.

sylvestris gramm. quatuor.
 Castorei canadensis gramma
 unum.

Misce. Fiant pilulae ponderis
 milligrammatum centum.
 Conspergantur floribus liqui-
 ritiae.

Dentur in pyxide.

Mass. pil. Cyn. = pil. opii
 comp.

Zie Form. Rott.

Recipe:

48. B: Strychnin. 0,060,
 Ac. ac. dil. gtt. X.
 Quinet. 5,0,
 Acid. mur. dil. 5,0,
 Flor. liquir. q. s.
 ut. f. pil. CXX.
 D. S. 3. d. d. p. ij.

Strychnini milligrammata se-
 xaginta.
 Acidi acetici diluti guttas
 decim.

Quineti,
 Acidi muriatici diluti ana
 gramm. quinque.

Florum liquiritiae quantum
 sufficit ut fiant pilulae cen-
 tum et viginti.

Dentur. Signentur; ter de die
 pilulas duas.

Los de strychnine op in het
 azijnzuur, het quinetum in het
 zoutzuur. Quinetum zijn de
 gezamenlijke alcaloiden van
 den succirubrabast. Voeg wat
 succus toe, om betere massa
 te verkrijgen.

Strychnin. max dos.:

0,008 p. d.; 0,032 d. d.

49. R. Cham. min. 0,750.
M. F. l. a. c. veh. conv.
pil. L.

Recipe:
Chamaeleontis mineralis tres
quartas grammatis.
Misc. Fiant lege artis cum
vehiculo conveniente pilulae
quingenta.

Conveniëns = geschikt.

Liefst anorg. vehikels te
gebruiken bijv. bolus alba en
sol. silic. kalic. (waterglas).
In een fleschje dispenseeren.

50. R: Acid. phen. in
cr. lib. 3,0,
Glycerin.
Amyl. trit.
p. rad. alth. āā q. s.
M. F. pil. LX in lag.

Recipe:
Acidi phenylici in crystallis
liberis gramm. tria,
Glycerini,
Amyli tritici,
Pulveris radice althaeae ana
quantum sufficit.
Misc. Fiant pilulae sexaginta
in lagena.

Maak eerst glycerinum c.
amylo, meng onder $\pm$ 3 gram
daarvan 't carbolzuur en ver-
volgens de pulv. althaeae.

51. R: Salicyl. natr. 5,0.
M. F. pil. L.

Recipe:
Salicylatis natrici gramm.
quinque.
Misc. Fiant pilulae
quingenta.

Men verkrijgt eene goede massa met glycerine, nadat men 1 gram amyllum heeft toegevoegd.

52. R: Pil. ex acid. arsenicos. quar. sing. cont. 0,001 acid. praeser. LX
S.: mod. cogn.

Recipe:
Pilulas ex acido arsenicoso quarum singulae contineant milligramma unum acidi praescripti, sexaginta.
Signentur: modo cognito.

Contineant = 3e p. plur. praes. Conj. v. contineo, continui, contentum, continere = bevatten.

53. R: Acet. kalic. 15,0.
M. F. pil. CXX. .
S.: ad vitr.

Recipe:
Acetatis kalici gramm. quindecim.
Misce. Fiant pilulae centum et viginti.
Signetur: ad vitrum.

Acet. kal. geeft eene uitstekende massa met bals. canad. De pillen blijven dan weken lang goed, iets wat met succ. liq. moeilijk of niet te verkrijgen is.

54. R: Troch. lact. ferr. quor. sing. cont. subst. eff. 0,100 XX
S.: o. 4 h. tr.

Recipe:
Trochiscos lactatis ferrosi quorum singuli contineant substantiae efficacis milligrammata centum, viginti.

Signentur: omnibus quatuor
horis trochiscum.

— — —
Recipe:

55. ℞: Ocul. cancr. pulv. 15,0,
Flav. cort. citr. rec.
min.iss. consc. 5,0,
Cac. exol. pulv. 10,0,
But. cac. q. s. ad form.
troch. XXX.

Oculorum cancrorum pulvera-
torum gramm. quindecim.
Flavedinis corticis citri re-
centis minutissime conscis-
sae gramm. quinque.
Cacao exoleatae pulveratae
gramm. decem.
Butyri cacao quantum sufficit
ad formandum trochiscos
triginta.

— — —
Minutissime (adverb.) = zeer
superl.) = zeer
fijn,
exoleatus = van olie bevrijd,
formandum = acc. gerund.
van formo (regelm. Ie conj.)

— — —
Men neme een warmen mor-
tier en brenge daarin ol. cacao;
bij de gesmolten, half be-
koelde massa voege men bij
gedeelten onder stevig kne-
den de vooraf gemengde poe-
ders.

— — —
Recipe:

56. ℞: Conch. praep. 2,0.
Macid. 1,0.
Sacch. cryst. 5,0.
M. F. pulv. ter. in mort. vitr.

Concharum praeparatarum
gramm. duo.
Macidis gramma unum.
Sacchari crystallisati gramm.
quinque.

Misce. Fiat pulvis, terendo in mortario vitreo.

Terendo = abl. gerund. v. tero, trivi, tritum, terere, wrijven.

De macis worde met de grove suiker fijn gewreven.

In waspapier dispenseeren, o in een flesch.

Recipe:

57. R: Camphor. 0,500.
L. L. Syd. 2,0.
M. F. pulv. Xij.

Camphorae gramma dimidium.
Laudani liquidi Sydenhami gramm. duo.

Misce. Fiant pulveres duodecim.

De laud. met de noodige hoeveelh. sacch. lact. indampen, en daarmede de gepulveriseerde kamfer mengen na bekoeling. (Chart. cer.)

Recipe:

58. B: Acet. plumb. 0,010.
Laud. pur. 0,015.
Sacch. alb. 0,500.
M. F. pulv. pro dos I.
et disp. dos. ejusm. Xij.

Acetatis plumbici milligr. decem.
Laudani puri milligr. quindecim.
Sacchari albi gramma dimidium.

Misce. Fiat pulvis pro dosi una, et dispensa doses ejusmodi duodecim.

59. ℞: Acet. morph. gr. $\frac{1}{12}$.
 P. fol. dig. purp. gr. $\frac{1}{3}$.
 Mur. ammon.,
 Sacch. lact. āā gr. V.
 M. F. p. d. t. d. Vijj.
 S.: v. p.

60. ℞: Magist. bism. 4,0,
 Iod. kal. 2,0,
 Sacch. lact. 4,0.
 M. F. pulv. Xij.
 in ch. per.

61. ℞: Hypoph. calc.

Laud. pur. = opium.
 Ejusmodi (adv.) = dusdanig,
 op die wijze.

Recipe:

Acetatis morphini granum
 duodecimum.
 Pulveris foliorum digitalis
 purpureae granum tertium.
 Muriatis ammonici
 Sacchari lactis ana grana
 quinque.
 Misc. Fiat pulvis; dentur tales
 doses octo.

Signentur: vespere pulverem.

In chart. cerat.

Recipe:

Magisterii bismuthi gramm.
 quatuor.
 Iodeti kalici gramm. duo.
 Sacchari lactis gramm.
 quatuor.
 Misc. Fiant pulveres duodecim
 in chartis pergamenis.

Dit mengsel wordt donker-
 geel door vorming van bis-
 muthoxyiodid.

Men make den arts daarop
 attent.

Recipe:

Hypophosphitis calcici,

Chlor. kalic.
Lact. ferr. āa
M. F. pulv.

4,0.

Chloratis kalici,
Lactatis ferrosi ana gramm.
quatuor.
Misc. Fiat pulvis.

Men mēge zeer voorzich-
tig uit vrees voor ontplof-
fing. (chart. cerat.)

62. R: Salol.,
Eleos. tanac.
utriusq. 10,0,
M. F. p. div. in
p. aeq. Xij.
S.: 2 d. d. p.
Hor. X^a mat. et
hor. Vija vesp.

Recipe:
Saloli,
Eleosacchari tanaceti utrius-
que gramm. decem,
Misc. Fiat pulvis; divide in
partes aequales duodecim.
Signentur: bis de die pul-
verem.
Hora decima matutina et
hora octava vespertina.
(Om 10 uur 's morgens en 8
uur 's avonds.)
(Chart. cer.)

63. R: Herb. chen. amb.
" galeops.
grand. āā 25,0,
Rad. gels. semp. 5,0.
Min. consc. m. ut
f. spec.

Recipe:
Herbae chenopodii ambro-
soidis,
Herbae galeopsidis grandi-
florae ana gramm. viginti
quinque.
Radicis gelsemini sempervi-
rentis gramm. quinque.
Minutim conscissis misce ut
fiant species.

Minutim (adv.) = fijn.

64. ℞: Inf. flor. samb. 600 0,
Acet. litharg. 60,0.
S. post. agit. ut.

Recipe:
Infusionis florum sambuci
gramm. sexcenta,
Aceti lithargyri gramm.
sexaginta.
Sign.: post agitationem
utendum.

— — —
Infundeer 60 gram. flor.
samb. met *aq. destill.* tot eene
colatuur van $\pm$ 400 gram.
Verdun met de overige 200
gr. *aq. dest.* den loodazijn.

Giet telkens schuddende bij
gedeelten den verdunden lood-
azijn bij de bezonken cola-
tuur. Er ontstaat hierbij een
neerslag van de kleurstof en
extractiefstoffen met den lood-
azijn.

65. ℞: Album. ovi i,
Nitr. argent.
Chlor. natr. āā 0,200,
Aq. destill. 250,0.
M. F. mixt. quant. pot.
limp.
S. ad clysm.

Recipe:
Albumen ovi unius.
Nitratis argentici,
Chloreti natrici ana milligr.
ducenta.
Aquaе destillatae gramm. du-
centa et quinquaginta.
Miscе. Fiat mixtura quantum
potest limpida.
Sign.: ad clysm.

— — —
Los het albumen op in 240
gram *aq.* en filtreer; den nitr.
arg. en het chlor. natr. elk

afzonderlijk in vijf gram aq.
Voeg eerst den nitr. arg. bij
de eiwitopl., waarbij een
præcipitaat zal ontstaan, dat
evenwel na toevoeging van
de chlor. natr. opl. bijna ge-
heel zal oplossen.

— —

Potest = 3e pers. sing. præs.
indic. v. possum, potui,
posse = kunnen.

— —

Recipe:

66. R: Sulf. zinc .
Acet. plumb. āā 2,0,
Chlor. ammon.,
Alum. crud. āā 1,0,
Mucil gumm. arab 5,0,
Aq. rosar. 125,0.
S.: ext.

Sulfatis zincici,
Acetatis plumbici ana gramm.
duo,
Chlorete ammonici,
Aluminis crudi ana gramma
unum;
Mucilaginis gummi arabici
gramm. quinque,
Aquæ rosarum gramm. cen-
tum et viginti.

Sign.: externe.

— —

Los sulf. zinc., chlor. am-
mon. en alum. gezamenlijk
op in een gedeelte rozenwater,
verdun de mucilago ook met
iets aq. ros. en voeg die bij
de oplossing.

De acet. plumb. worde op-
gelost in de overige aq. ros.
en bij de andere opl. gevoegd.
Men verkrijgt zoo een fijn

verdeeld præcipitaat van sulf.
en chlor. plumb.

Recipe:

67. R: Mur. cocain. 0,300.	Muriatis cocaini milligr. tre-
Merc. subl. corr. 0,060.	centa.
Aq. destill. 15,0.	Mercurii sublimati corrosivi
M. D. S. 3 d. d. guttat.	milligr. sexaginta.
appl. ocul. sinistr.	Aquae destillatae gramm.
	quindecim.
	M. D. S. ter de die guttatim
	applicandum oculo sinistro.

Guttatim (adv.) = druppels-
gewijze.

Sinister = linker.

Merc. subl. corr. præcipi-
teert de mur. cocain., evenals
de meeste alcaloïd-zouten.

Een paar milligr. sublimaas
bij de cocaïne opl. zou wel
helder blijven, maar deze hoe-
veelh. niet.

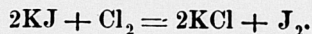
Recipe:

68. R: Aq. chlorat. 100,0.	Aquae chloratae gramm. cen-
Aq. destill. 200,0.	tum.
Iod. kalic. 10,0.	Aquae destillatae gramm.
M. D. S.: ext.	ducenta.
	Iodeti kalici gramm. decem.
	M. D. S.: externe.

Chloor verdrijft hier het

Iodium, dat dus de vloeistof
bruin zal kleuren.

Recipe:

<p>69. R: Sesquicarb. ammon. 0,300. Merc. subl. corr. 0,200. Iod. kalic. 0,500. Aq. destill. 100,0. S.: ext.</p>	<p>Sesquicarbonatis ammonici milligr. trecenta. Mercurii sublimati corrosivi milligr. ducenta. Iodeti kalici gramma dimi- dium. Aquae destillatae gramm. centum. Sign.: externe.</p>
---	--

Los elk zout afzonderlijk
op in $\frac{1}{3}$ gedeelte water;
voeg de ioodkalium-oplossing
bij de kwikopl. en daarna de
sesq.-carb. ammon.-opl.

Men heeft dan een helder
mengsel.

Neemt men de volgorde van
toevoeging anders, dan ont-
staat een troebele vloeistof.

Recipe:

<p>70. R: Merc. subl. corr. 0,500. Aq. colon. 100,0. „ destill. q. s. ad repl. lag. L. i.</p>	<p>Mercurii sublimati corrosivi milligr. quingenta. Aquae coloniensis gramm. centum Aquae destillatae quantum sufficit ad replendam lagenam Litrae unius.</p>
--	---

Aq. colon. = Eau de Cologne.
 Replendam = gerundivum
 (accus. fem.) v. repleo, re-
 plevi, repletum, replere =
 vullen.

— —

Recipe:

71. ℞: Acid. chromic.	2,0.	Acidi chromici gramm. duo.
Acet. litharg.	10,0.	Aceti lithargyri gramm.
Aq. destill.	300,0.	decem.
		Aquae destillatae gramm.
		trecenta.

— —

Hierbij wordt een donker-
 geel neerslag gevormd van
 chroomzuurlood.

— —

Recipe:

72. ℞: Tinct. guajac.	10,0.	Tincturae guajaci gramm.
Sol. hypochlor.		decem.
	natr. 50,0.	Solutionis hypochloritis na-
Aq. dep.	200,0.	trici gramm. quinquaginta.
		Aquae depuratae gramm.
		ducenta.

— —

Er komt hier eene blauwe
 kleur te voorschijn, die in
 't algemeen ontstaat door in-
 werking van oxydeerende
 stoffen op de tinctuur.

Tinct. guajaci:

Res. guaj. 1.
 Spir. rectus. 8.

— —

73. R: Alum. crud. 8,0,
 Aq. pluv. 300,0,
 Mell. rosat. 50,0,
 M. D. S. garg.
 Sign. form.

Recipe:

Aluminis crudi gramm. octo,
 Aquae pluvialis gramm. tre-
 centa,
 Mellis rosati gramm. quin-
 quaginta.

M. D. S. gargarisma.

Signetur formula.

(Copie op 't signatuur.)

— — —
 Het ijzer van den ruwen aluin
 geeft eene leelijke kleur met
 den rozenhoning.

74. R; Permang. kal. 4,0,
 Glycer. pur. 30,0.
 S.: linct. or.

Recipe:

Permanganatis kalici gramm.
 quatuor,
 Glycerini puri gramm. tri-
 ginta.

Sign.: linctus oris.

— — —
 Niet gereed te maken, daar
 het hevig zal explodeeren.

75. R: Catech..
 Argill. alb. āā 5,0,
 Alum. ust. 20,0,
 Pulv. adm.:
 Vin. opii spl. 1,250,
 Spir. rectific q. s.
 ut. f. past.
 S. alt. dieb. $\frac{1}{3}$ appl.
 loc. vuln.

Recipe:

Catechu,
 Argillae albae ana gramm.
 quinque,
 Aluminis usti gramm. viginti.
 Pulveratis admisce:
 Vini opii simplicis gramma
 unum et quartum.
 Spiritus rectificati quantum
 sufficit ut fiat pasta.
 Sign.: alternis diebus tertiam

Aq. colon. = Eau de Cologne.
 Replendam = gerundivum
 (accus. fem.) v. repleo, re-
 plevi, repletum, replere =
 vullen.

 Recipe:

71. ℞: Acid. chromic.	2,0.	Acidi chromici gramm. duo.
Acet. litharg.	10,0.	Aceti lithargyri gramm.
Aq. destill.	300,0.	decem.
		Aquae destillatae gramm.
		trecenta.

 Hierbij wordt een donker-
 geel neerslag gevormd van
 chromzuurlood.

 Recipe:

72. ℞: Tinct. guajac.	10,0,	Tincturae guajaci gramm.
Sol. hypochlor.		decem.
	natr. 50,0,	Solutionis hypochloritis na-
Aq. dep.	200,0.	trici gramm. quinquaginta.
		Aquae depuratae gramm.
		ducenta.

 Er komt hier eene blauwe
 kleur te voorschijn, die in
 't algemeen ontstaat door in-
 werking van oxydeerende
 stoffen op de tinctuur.

Tinct. guajaci:

Res. guaj.	1.
Spir. rectus.	8.

---

73. R: Alum. crud. 8,0,
 Aq. pluv. 300,0,
 Mell. rosat. 50,0,
 M. D. S. garg.
 Sign. form.

Recipe:

Aluminis crudi gramm. octo,
 Aquae pluvialis gramm. tre-
 centa,

Mellis rosati gramm. quin-
 quaginta.

M. D. S. gargarisma.

Signetur formula.

(Copie op 't signatuur.)

— — —
 Het ijzer van den ruwen aluin
 geeft eene leelijke kleur met
 den rozenhoning.

74. R; Permang. kal. 4,0,
 Glycer. pur. 30,0.
 S.: linct. or.

Recipe:

Permanganatis kalici gramm.
 quatuor,

Glycerini puri gramm. tri-
 ginta.

Sign.: linctus oris.

— — —
 Niet gereed te maken, daar
 het hevig zal explodeeren.

75. R: Catech.,
 Argill. alb. āā 5,0,
 Alum. ust. 20,0,
 Pulv. adm.:
 Vin. opii spl. 1,250,
 Spir. rectific q. s.
 ut. f. past.
 S. alt. dieb. $\frac{1}{3}$ appl.
 loc. vuln.

Recipe:

Catechu,

Argillae albae ana gramm.
 quinque,

Aluminis usti gramm. viginti.
 Pulveratis admisce:

Vini opii simplicis gramma
 unum et quartum.

Spiritus rectificati quantum
 sufficit ut fiat pasta.

Sign.: alternis diebus tertiam

partem applicandum loco
vulnerato.

— —
Alternis diebus = om den
anderen dag.

Vulneratis = gewond.

— —
Recipe:

76. B: Chart. quae dic.
Sinap. Rigoll. iij.

Chartas, quae dicuntur
Sinapisme Rigollot, tres.

— —
Dicuntur = 3e pers. plur.
praes. ind. pass. v. dico, dixi,
dictum, dicere = zeggen.

— —
Recipe:

77. B: Acid. phenyl. 2,500,
Ammon. liq. 3,0,
Aq. destill. 5,0,
Spir. rectiss. 7,500.

M. et immitt. in lag.
orif. ampl., fere lanug.
Gossyp. repl., ita ut
liq. ne defl.

— —
(Olfact. anticath.)

HAGER.

Acidi phenylici gramm. duo
et dimidium,
Ammoniae liquidae gramm.
tria,
Aquae destillatae gramm.
quinque,
Spiritus rectificatissimi
gramm. septem et dimidium.
Misce et immitte in lagenam
orificio amplo, fere lanu-
gine Gossypii repletam,
ita ut liquor ne defluat.

— —
(Riekmiddel bij verkoudheid)
van HAGER.

Immitte = 2e pers. sing.
imp. v. immitto, immisi, im-
missum, immittere = inbren-
gen.

Lanugo Gossypii=boomwol.

Defluat = 3e pers. sing.
praes. conj. van defluo, de-
fluxi, defluxum, defluere =
afvloeien.

Recipe:

<p>78. R: Veratrin., Aconitin. āā 0,100, Vaselin., Chloroform āā 20,0.</p>	<p>Veratrini, Aconitini ana milligr. centum, Vaselini, Chloroformi ana gramm. viginti.</p>
---	--

Los de alcaloïden op in de
chloroform, en voeg deze bij
de in een wijdmonds fleschje,
in 't waterbad gesmoltene en
half bekoelde vaseline.

Recipe:

<p>79. R: Gum. res. mast. 4,0, Spir. rectiss. 12,0, Filtr. et evap. ad 8,0; cui adde: Ol. cinn. Zeyl. gtt. ij. S.: us. ext.</p>	<p>Gummi resinae mastiches gramm. quatuor, Spiritus rectificatissimi gramm. duodecim, Filtr. et evapora ad gramm. octo;</p>
--	---

cui adde:

Olei cinnamomi Zeylanici
guttas duas.

Sign.: usui externo.

Recipe:

<p>80. R: Chlor. ferr. cryst 2,0, Ol. ricini 3,0, Collod. 32,0.</p>	<p>Chloreti ferrici crystallisati gramm. duo, Olei ricini gramm. tria,</p>
--	--

Collodii gramm. triginta te
duo.

Beide stoffen lossen in col-
lodium op.

Recipe:

Hydratis calcici recenter pa-
rati gramm. sexaginta.

Affunde:

Aquae fervidae gramm. cen-
tum et quinquaginta.

Massae lacteae calefactae ad-
misc. mixturam calidam,
conquassando paratam ex:

Olei jecoris aselli grammati-
bus septuaginta,

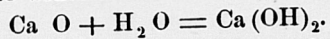
Aquae destillatae grammati-
bus triginta.

Affundo geconjugueerd als
infundo.

Calefactus = part. pass.
van calefacio, calefeci, cale-
factum, calefacere = ver-
warmen.

Conquassando = abl. ge-
rund. van conquasso (regelm.
Ie conj.) = schudden.

Hydras calcic. wordt bereid
door oxyd. calc. met water
te blusschen:

Uit deze formule volgt dat

81. R: Hydr. calc.

rec. par. 60,0.

Aff.

Aq. ferv. 150,0.

Mass. lact. calef.

admisc. mixt.

calid., conquass.

par. ex:

Ol. jecor. as. 70,0,

Aq. destill. 30,0.

voor 60 gram hydraat noodig
is 45,4 gram oxyd. en de
rest water.

S2. R: Nitr. argent.
Mur. cocaïn āā 0,100,
Aq. destill.
D. in vitr. opac.
S. om aan te stippen.

Recipe:
Nitratis argentici,
Muriatis cocaïni ana milligr.
centum,
Aquae destillatae gramm.
quindecim.
Detur in vitro opaco (donker).

Er heeft vorming plaats
van onoplosbaar chloorzilver.

S3. R: Spir. corn. cerv.,
Ol. olivar.,
Vasel. Cheseb.,
Aq. Colon. āā $\frac{3}{4}$ i,
Acet. canth. $\frac{3}{4}$ β
D. S. lin. cap.

Recipe:
Spiritus cornus cervi,
Olei olivarum,
Vasellini Cheseborough,
Aquae Coloniensis ana unciam
unam,
Aceti cantharidum sem-
unciam.
D. S. linimentum capitis.
(hoofdsmeersel.)

Meng eerst den spir. met
het acet., waarbij koolzuur zal
ontwijken. Meng in den mor-
tier de vaseline met de olie
goed ondereen, en voeg er
druppelsgewijs het eerste
mengsel bij, en 't laatst de
Eau-de-Cologne. De consisten-
tie zal dan ongeveer zijn als
die van ung. nutritum.

Spoedig evenwel schift het weër.

Acet. canth.: (Pharm. Lond.)

P. cantharid. 62

Acet. 473

Macer. per hebdomad.

et filtr.

— —

Recipe:

84. R: Iod. sulph. c. sulph. 2,0,

Coll. elast. 50,0.

D. in lag. c. pen. vitr. fix.

Iodeti sulphuris cum sulphure gramm. duo.

Collodii elastici gramm. quinquaginta.

D. in lagena cum penicillo vitreo fixo (vast).

— —

De vrije zwavel van het Iod. sulph. zal zich op den bodem verzamelen, en dus eene schudmixture geven.

— —

Recipe:

85. B: Gelat. alb. 15,0.

Aq. destill. 45,0.

Oxyd. zinc. 10,0.

Glycerin. 30,0.

M. exactiss. S. ext.

Ant. us. calef.

Gelatinae albae gramm. quindecim.

Aquae destillatae gramm. quadraginta et quinque.

Oxydi zincici gramm. decem.

Glycerini gramm. triginta.

Misce exactissime.

Sign.: externe; ante usum

calafac.

— —

Eene uitstekende massa levert de volgende methode (zie overigens Pharm. Weekbl. 25^e jaarg. n°. 43.)

Knip de gelatine tot stukjes en los op 't waterbad op in de aqua.

Roer in een warmen mortier de glycerine met het oxyd. tot alle kluitjes verdwenen zijn; en meng dan met de door een gaasje gezegen gelatine oplossing, roerende tot bekoeling.

86. R: Sperm. cet. 5,0.
 Cer. alb. 3,0.
 Ol. oliv. 30,0.
 In baln. aq. liquef. et
 semirefr. adm. cont. agit.
 Aq. rosar. 10,0.
 Tinct. benz. 2,0.
 Ol. rosar. gtt. ij.
 D. in oll. ben. claus.
 (coldcream.)

Recipe:

Spermatis ceti gramm. quinque.
 Cerae albae gramm. tria.
 Olei olivarum gramm. triginta.
 In balneo aquae liquefactis et
 semirefrigeratis admisce continue agitans:
 Aquae rosarum gramm. decem.
 Tincturae benzoës gramm. duo.

Olei rosarum guttas duas.
 D. in olla bene clausa.

Clausus = part. pass. v.
 claudio, clausi, clausum,
 claudere = sluiten.

Recipe:

87. R: Tinct. benz.
 Carb. kalic. āā 4,0.
 Axung. porc. 25,0

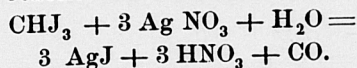
Tincturae benzoës
 Carbonatis kalici ana gramm. quatuor.
 Axungiae porcinae gramm. viginti et quinque.

De carb. kal. worde met aq. dest. tot een papje gewreven, onder de reuzel gemengd; daarna druppelswijze de tinctuur.

Recipe :

88. R	Iodof. farin.	2,0.	Iodoformyli farinosi gramm.
	Nitr. argent.	0,800.	duo.
	Vaselin. alb.	20,0.	Nitratis argentici milligramm.
			octingenta.
			Vasellini albi gramm. viginti.

Iodoform en nitr. argent. ontleden elkaar volgens de reactie van Greshoff:

Er ontstaat hierbij dus vrij salpeterzuur, wat sterk bijtend werkt.

Men make dus den arts attent op de onvereinigbaarheid dier stoffen.

Recipe :

89. R	Hydr. chlorat. mit.		Hydrargyri chlorati mitis
		0,500.	gramma dimidium.
	Opii pur.	0,400.	Opii puri milligr. quadringenta.
	Ter. c. aq. dest. gutt.		Tere cum aquae destillatae
		nonnull.	guttis nonnullis;
	deind. add.		deinde adde:
	Ung. simpl.	10,0.	Unguenti simplicis gramm.
	D. in oll. porc. ch. perg.		decem.
	tect.		D. in olla porcellanea charta
			pergamenea tecta.

Calomel en pulv. opii afzonderlijk met de helft zelf afgemengd.

90. R: Hydr. calc.,
Carb. natr. $\bar{a}$ 3,250,
Extr. opii 0,800,
Axung. porc. 50,0

Recipe:
Hydratis calcici,
Carbonatis natrici ana gramm.
tria et quartum,
Extracti opii milligr.
octingenta,
Axungiae porcinae gramm.
quingenta.

Daar de drie eerste stoffen scheikundig op elkaar inwerken (Hydr. calc. en carb. natr. geven hydr. natr. en carb. calc.; 't hydr. en het carb. beide maken de alcaloiden van 't opium vrij) mengen elk afzonderlijk met water af en met een gedeelte reuzel.

91. R: Nitr. bism. bas. 5,0,
Glycerin 30,0,
Lanolin.,
Axung. porc. $\bar{a}$ 40,0,
M. D. S. 3 d. d. appl.
part. dol.

Recipe:
Nitratis bismuthici basic.
gramm. quinque,
Glycerini gramm. triginta,
Lanolini,
Axungiae porcinae ana gramm.
quadraginta,
M. D. S. ter de die applicandum parte dolente.

De nitr. bism. eerst onder

92. ℞: Sol. acet.
 plumb. bas. 2,0,
 Mur. cocaïn. 0,300,
 Axung. porc. 30,0.

93. ℞: Gumm. Galb. dep. ʒi,
 Acet. vin q. s.,
 Fiat sol. quam ad sir.
 spiss. evap.
 adde:
 Pic. liquid. ʒ β,
 Empl. gumm. ʒ ij,
 E mass. homog. ita
 obtent. f. empl. ijsupr.
 cor. magn. cent. 12 in
 □ e marg. adh.
 Amb. empl. consp. p.
 sal. ammon. ʒ i.
 Disp. in chart. cer.

verwarming in de glycerine
 oplossen en dan mengen met
 de vetten.

— — —
 Dolens = pijnlijk.
 — — —

Recipe:
 Solutionis acetatis plumbici
 basici gramm. duo,
 Muriatis cocaïni milligr. tre-
 centa,
 Axung. porcinae gramm.
 triginta.

— — —
 Elk afzonderlijk (de mur.
 coc. eerst in wat water op-
 gelost) met de helft vet men-
 gen, daar er vorming plaats
 zal grijpen van chloorlood.

— — —
 Recipe:
 Gummi Galbani depurati un-
 ciam unam,
 Aceti vini quantum satis,
 Fiat solutio quam ad sirupi
 spissitudinem evapora.
 Adde:
 Picis liquidae semunciam,
 Emplastri gummosi drachmas
 duas,
 E massa homogenea ita ob-
 tenta, fiant emplastra duo
 supra corium magnitudine
 centimetrorum duodecim in
 quadrato cum margine ad-
 haesivo.

Ambo emplastra conspergan-
tur pulveris salis ammo-
niaci scrupulo uno.

Dispensentur in charta cerata.

Ita = aldus.

Obtentus = part. pass. v.
obtineo, obtinui, obtentum,
obtinere = verkrijgen.

Recipe:

94. B: Empl. resin. rubr.

q. s.,

Ext. supr. alut. in
form. ovat., cujus ax.
8 et 12 c.M. sint;
marg. adh. mun.

Irror.:

Ol. caryoph. gtt. XV.

Emplastri resinosi rubri quan-
tum sufficit.

Extende supra alutam in for-
mam ovatam, cujus axes
octo et duodecim centime-
tra sint; margine adhaesivo-
munitam.

Irroretur:

Olei caryophyllorum guttis
quindecim.

Ovatus = ovaal.

Irroretur = 3e p. sing praes.
conj. pass. v. irroro, irro-
ravi, irroratum, irrorare
= bevochtigen.

Munitus = part. pass. van
munio, munivi, munitum,
munire = voorzien van.

De hoeveelheid benooidigde
pleister bedraagt (zie Opw.
Rec. § 52):

$$\frac{8 \times 12}{4} \times 3 \ 14 \times 0,150 =$$

11,304 gram, en de geheele pleister wordt uitgeknipt met assen van 10 en 14 c.M., met 't oog op den kleefrand.

— — —
Recipe:

95. R: Chlorat. kal. 10,0.
Carb. til. 30,0.
P. cort. chin. f. 20,0.
M. f. pulv. dentif.

Chloratis kalici gramm. decem.
Carbonis tiliae gramm. tri-
ginta.
Pulveris corticis chinae fusci
gramm. viginti.
Misce fiat pulvis dentifricius.

— — —
Men zij zeer voorzichtig met het mengen.

Dit tandpoeder zou zelfs, naar beweerd wordt, in den mond kunnen ontploffen.

— — —
Recipe:

96. R: Calom. op. vap. aq.
par. 0,175.
P. amyli. sol. tub. 10.
m. exact.
S. pulv. sternut.

Calomelanos ope vaporis aquae
parati milligr. centum et
septuaginta et quinque.
Pulveris amyli solani tuberosi
gramm. decem.
Misce exacte.

Sign.: pulvis sternutatorius.
(snuifpoeder.)

— — —
Amyli. sol. tub. = aardappel-
meel.

— — —
Recipe:

97. R: Suppos. parv. Vi e Suppositoria parva sex e sa-

apon. glycer. opt.
ope cult. form.,
Postquam in form. idon.
redact. sunt in stanno
fol. disp.

pone glycerini optimi ope
cultri formata.
Postquam in formam idoneam
redacta sunt in stanno foli-
ato dispensentur.

Culter = mes.

Idoneus = geschikt.

Stann. fol. = bladtin.

Recipe:

98 R: Suppos. op but. cacao
par. pond. gramm.
4,5, cont. 5°/_o
Hydrochlor. cocaïn.
D. tal. Vi.

Suppositorium ope butyri
cacao paratum, ponderis
grammatum quatuor et di-
midii, continens partes
centesimas quinque,
Hydrochloratis cocaïni.
Dentur talia sex.

Ieder supp. bevatte dus
0,225 Mur. cocaïn.

99. It. bac. d. 28 m. maj.
praeser.

Iterentur bacilli die vicesimo
octavo mensis maji praes-
cripti.

Recipe:

100. B: Bacill. ten. c Iodof.
long. c. M 5 VI.
Parent. c. mass. ge-
lat. et cont. quam
max. poss. iodof.

Bacillos tenues cum iodoformylo,
longitudinis centrimetrorum
quinque, sex.
Parentur cum massa gelatinosa
et contineant quam maxime
possunt iodoformyli.

Tenuis = dun.

Parentur = 3e p. plur. praes.
conj. pass. van paro (regelm.
1e conj.) bereiden.

Pharmaceutisch Weekblad

VOOR NEDERLAND.

Voor Apothekers en apotheehoudende Geneeskundigen.

ONDER REDACTIE VAN

M. L. Q. VAN LEDDEN HULSEBOSCH.

Prijs per Jaargang, franco p. p., f 5.90.

Advertentiën: van 1—5 regels f 1.—, elke regel meer
20 cts. en 10 cts. voor een No. van het Blad.

Bij abonnement voor een jaar:

100 regels	f 15.—
250 „	- 31,25
500 „	- 50.—
1000 „	- 90.—

Desverkiezende bij elke plaatsing een N^o. van het Blad
à 10 cts.

De dag van uitgave is **Zaterdag**; de uiterste termijn
van inzending der advertentiën aan mijn adres is: **Vrijdag
middag 3 uur**; aan Opwjrda's drukkerij te Dieren:
Zaterdag morgen 8 uur.

Advertentiën, op **GEHEIMMIDDELEN** betrekking
hebbende, worden zonder eenige reserve geweigerd.

Het **Pharmaceutisch Weekblad** telt onder zijne
lezers, op een zeer kleine uitzondering na, *al* de apothekers
van ons land, terwijl bovendien exemplaren verzonden worden
naar onze Oost-Indische bezittingen en vele steden
in het buitenland. Ook *vele* apotheehoudende Genees-
kundigen zijn er op geabonneerd.

Amsterdam.

D. B. CENTEN, Uitgever.

OPWIJDA'S WERKEN.

Algemeene en Bijzondere RECEPTEEKUNST.

Vierde druk. f 1,90; fr. p. p. f 2.—.

HANDLEIDING voor adsistenten in de Apotheek.

Bevattende tevens eene beknopte beschrijving der
zoogenaamde „*Simplicia*.”

Tweede druk. f 1.90; fr. p. p. f 2.—.

LATIJSCH-NEDERLANDSCH WOORDENBOEK

op de Pharmac. Neerl. Ed. II. Met beknopte omschrijving
van kunstwoorden en eigennamen. f 1.90; fr. p. p. f 2.—.

**De tweede, met het oog op de Pharmac. Nederl.,
herziene druk is ter perse.**

S C H E M A

DER

qualitatieve chemische analyse

van anorganische verbindingen. f 0.40. fr. p. p. f 0.45.

Amsterdam. — D. B. CENTEN, Uitgever.

Uitgewerkte Recepten,

TEN GEBRUIKE BIJ

Opwijrda's Recepteerkunst,

DOOR

H. J. SPITZEN JR.

Apotheker te Breda.

(Eerste Honderdtal.)

Tweede, met het oog op de Pharm. Nederl., herziene druk.

f 0,50; fr. p. p. f 0,55.

„De heer SPITZEN JR. deelde mij mede, dat hij bij het gebruik van de door mij bewerkte Recepteerkunst, tot het opleiden van adsistenten, steeds zeer veel nut had gezien van uitgewerkte voorbeelden van recepten, waarbij tevens verschillende praktische wenken en theoretische beschouwingen aangehaald konden worden. Hij onderwierp eenige dezer voorbeelden aan mijn oordeel en ik wil gaarne de doelmatigheid daarvan erkennen, zoodat ik zijn voornemen, om ze in verderen kring te brengen, ondersteunde.”

R. J. OPWIJRDA.

AMSTERDAM. — D. B. CENTEN, *Uitgever.*